

НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Інститут економіки та менеджменту
Факультет менеджменту і логістики
Кафедра менеджменту зовнішньоекономічної діяльності підприємств

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи

_____ А.Полухін
"_____" "_____" _____ 2011р.

Система менеджменту якості

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

"Міжнародна економічна інтеграція"

(за кредитно-модульною системою)

Галузь знань: 0306 "Менеджмент і адміністрування"
Напрями підготовки: 6.030601 "Менеджмент"

Курс – 3 Семестр – 5

Лекції – 34 Диференційований залік – 5 семестр
Практичні заняття – 34
Самостійна робота – 58
Усього (годин/кредитів ECTS) – 126/3,5

Домашнє завдання – 5 семестр

Індекс Р7-6.030601-1/11-4.10
Р7-6.030601-2/11-4.10

СМЯ НАУ НП 11.02.03-01-2011

Робоча навчальна програма дисципліни "Міжнародна економічна інтеграція" розроблена на основі робочих навчальних планів № РБ-7-6.030601-1/11 і № РБ-7-6.030601-2/11 підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня "Бакалавр" за напрямом 6.030601 "Менеджмент", навчальної програми цієї дисципліни, індекс Н7-6.030601-1/11-4.10, Н7-6.030601-2/11-4.10, затвердженої ректором 13.05.2011, "Тимчасового Положення про організацію навчального процесу за кредитно-модульною системою (в умовах педагогічного експерименту)" та "Тимчасового Положення про рейтингову систему оцінювання", затверджених наказом ректора від 15.06.2004 №122/од, та наказу ректора від 12.04.2005 №81/од.

Робочу навчальну програму розробили

доцент кафедри менеджменту

зовнішньоекономічної

діяльності підприємств _____

Ю. Чичкан-Хліповка

асистент кафедри менеджменту

зовнішньоекономічної

діяльності підприємств _____

Л. Литвиненко

Робоча навчальна програма обговорена та схвалена на засіданні випускової кафедри напрямку 6.030601 "Менеджмент" (спеціальність 7/8.03060104 "Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності", спеціальність 7/8.03060101 "Менеджмент організацій і адміністрування (за видами економічної діяльності) – кафедри менеджменту зовнішньоекономічної діяльності підприємств, протокол № 12 від "14" березня 2011 р.

Завідувач кафедри _____

В. Новак

Робоча навчальна програма обговорена та схвалена на засіданні науково-методично-редакційної ради інституту економіки та менеджменту, протокол № _____ від " _____ " _____ 2011 р.

Голова НМРР _____

О. Бондаренко

"УЗГОДЖЕНО"

Декан ФМЛ

_____ О. Ільєнко

" _____ " _____ 2011 р.

"УЗГОДЖЕНО"

Директор ІЕМ

_____ В. Матвєєв

" _____ " _____ 2011 р.

Рівень документа – 3б

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Контрольний примірник

ЗМІСТ

	стор.
Вступ	4
1. Пояснювальна записка	4
1.1. Місце навчальної дисципліни в системі професійної підготовки фахівця.	4
1.2. Мета викладання навчальної дисципліни.....	4
1.3. Завдання вивчення навчальної дисципліни.....	4
1.4. Інтегровані вимоги до знань і умінь з навчальної дисципліни.....	4
1.5. Інтегровані вимоги до знань і умінь з навчальних модулів.....	5
1.6. Міждисциплінарні зв'язки навчальної дисципліни.....	6
2. Зміст навчальної дисципліни	6
2.1. Тематичний план навчальної дисципліни.....	6
2.2. Проектування дидактичного процесу з видів навчальних занять.....	7
2.2.1. Лекційні заняття, їх тематика та обсяг.....	7
2.2.2. Практичні заняття, їх тематика та обсяг.....	8
2.2.3. Самостійна робота студента, її зміст та обсяг.....	9
2.2.3.1. Домашнє завдання.....	9
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни	10
3.1. Список рекомендованих джерел.....	10
3.2. Перелік наочних та інших навчально-методичних посібників, методичних матеріалів до технічних засобів навчання.....	10
4. Рейтингова система оцінювання набутих студентом знань та вмінь	11
4.1. Основні терміни, поняття, означення.....	11
4.2. Порядок рейтингового оцінювання набутих студентом знань та вмінь....	12
5. Форми документів Системи менеджменту якості	15

*Самостійні думки впливають лише із
самостійно набутих знань.*

К.Д. Ушинський

ВСТУП

Однією з необхідних умов організації навчального процесу за кредитно-модульною системою є наявність робочої навчальної програми з навчальної дисципліни, розробленої за модульно-рейтинговими засадами і доведеної до відома викладачів та студентів.

Рейтингова система оцінювання (PCO) є невід'ємною складовою робочої навчальної програми і передбачає визначення якості виконаної студентом усіх видів аудиторної та самостійної навчальної роботи та рівня набутих ним знань та умінь шляхом оцінювання в балах результатів цієї роботи під час поточного, модульного та семестрового контролю, з наступним переведенням оцінки за багатобальною шкалою в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Місце навчальної дисципліни в системі професійної підготовки фахівців

Дана навчальна дисципліна є теоретичною та прикладною основою сукупності знань та вмінь, що формують управлінський профіль фахівця в області менеджменту організації та менеджменту зовнішньоекономічної діяльності підприємств, спрямована на вивчення процесів міжнародної економічної інтеграції господарюючих суб'єктів.

1.2. Мета викладання навчальної дисципліни

Основною метою викладання навчальної дисципліни є формування у майбутніх менеджерів сучасного управлінського мислення та оволодіння системами спеціальних знань у галузі менеджменту, розуміння концептуальних основ системою управління організаціями; набуття умінь аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища, прийняття адекватних управлінських рішень.

1.3. Завдання вивчення навчальної дисципліни

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- розуміти сутність міжнародної економічної інтеграції;
- засвоїти понятійний апарат, що застосовується для аналізу процесів міжнародної економічної інтеграції;
- знати рівні та форми міжнародної економічної інтеграції, особливості розвитку інтеграційних процесів та діяльності міжнародних об'єднань підприємств;
- оволодіти методами дослідження організаційних та економічних процесів при міжнародній інтеграції підприємств;
- оволодіти концепціями, методами та технологіями реалізації стратегії міжнародної економічної інтеграції підприємств;
- уміти творчо аналізувати стан і тенденції розвитку міжнародної інтеграції на мікро-, мезо- та макрорівні.

1.4. Інтегровані вимоги до знань та умінь з навчальної дисципліни

У результаті вивчення даної навчальної дисципліни студент повинен:

Знати:

- сутність та концепції міжнародної економічної інтеграції як складової частини сучасних міжнародних економічних відносин та комплексного економічного явища, в якому поєднуються і реалізуються національні і спільні економічні інтереси суб'єктів, що інтегруються;

- принципи, форми та міжнародні правові засади міжорганізаційного, субрегіонального і міжрегіонального економічного інтегрування, сучасні особливості і тенденції його розвитку;

- економічні, правові та інституційно-політичні механізми регулювання процесів міжнародної економічної інтеграції.

Вміти:

- вільно орієнтуватися в проблематиці курсу як суттєвій складовій частині теорії світового господарства і міжнародних економічних відносин;

- самостійно використовувати новітні підходи до оцінки ефективності міжнародної економічної інтеграції;

- аналізувати роль та місце господарюючих суб'єктів у міжнародних інтеграційних процесах;

- використовувати емпіричний та статистичний аналіз стану міжнародного середовища для обґрунтування стратегії інтеграції підприємств;

- використовувати набуті знання для самостійного аналізу міжнародних інтеграційних процесів та прийняття на цій основі оптимальних управлінських рішень.

1.5. Інтегровані вимоги до знань і умінь з навчальних модулів

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з двох класичних навчальних модулів.

1.5.1. У результаті засвоєння навчального матеріалу навчального модуля № 1 "Теоретичні засади міжнародної економічної інтеграції" студент повинен:

Знати:

- сутність та особливості процесів міжнародної економічної інтеграції соціально-економічних систем;

- концепції міжнародної економічної інтеграції;

- основні напрямки міжнародної економічної інтеграції підприємств як форми взаємодії господарюючих суб'єктів;

- особливості регіональної економічної інтеграції;

- місце України у міжнародних інтеграційних процесах;

- очікувані ефекти та прогнозовані наслідки міжнародної економічної інтеграції соціально-економічних систем.

Вміти:

- збирати, аналізувати і використовувати необхідну інформацію для оцінки тенденцій розвитку міжнародної економічної інтеграції та прийняття на цій основі оптимальних управлінських рішень;

- оцінювати вплив на розвиток міжнародних інтеграційних процесів різноманітних політичних, соціальних, економічних та технологічних чинників;

- аналізувати роль та місце господарюючих суб'єктів у розвитку міжнародних інтеграційних процесів;

- оцінювати пріоритети та переваги інтеграції України до світового економічного простору;

- формулювати власні погляди щодо переваг та загроз міжнародної економічної інтеграції.

1.5.2. У результаті засвоєння навчального матеріалу навчального модуля № 2 "Управління процесами міжнародної економічної інтеграції підприємств" студент повинен:

Знати:

- механізми управління процесами злиття та поглинання;

- основні принципи та етапи стратегічного управління процесами міжнародної економічної інтеграції підприємств;

- організаційні засади міжнародної економічної інтеграції підприємств;

- показники оцінки економічної ефективності міжнародної економічної інтеграції підприємств;
- особливості управлінського контролю результативності та ефективності міжнародної економічної інтеграції підприємств;
- напрямки міжнародної економічної інтеграції підприємств авіаційного комплексу.

Вміти:

- аналізувати механізми та особливості здійснення операцій злиття і поглинання підприємств;
- ефективно формувати стратегії вертикальної, горизонтальної, діагональної та змішаної інтеграції господарюючих суб'єктів;
- використовувати інструментарій та показники оцінки ефективності міжнародної економічної інтеграції підприємств;
- діагностувати вплив регулюючих дій міждержавних та наднаціональних інституцій на розвиток міжнародних інтеграційних процесів;
- аналізувати стан міжнародної економічної інтеграції підприємств авіаційного комплексу.

1.6. Міждисциплінарні зв'язки навчальної дисципліни

Знання та вміння, отримані під час вивчення даної навчальної дисципліни, будуть використані під час вивчення переважної більшості наступних дисциплін професійної та практичної підготовки фахівця.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ пор.	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)			
		Усього	Лекції	Практичні	СРС
1	2	3	4	5	6
5 семестр					
Модуль №1 "Теоретичні засади міжнародної економічної інтеграції"					
1.1	Сутність та особливості процесів міжнародної економічної інтеграції соціально-економічних систем	7	2	2	3
1.2	Концептуальні засади міжнародної економічної інтеграції	6	2	2	2

1	2	3	4	5	6
1.3	Міжнародна економічна інтеграція підприємств як форма взаємодії господарюючих суб'єктів	7	2	2	3
1.4	Особливості регіональної економічної інтеграції	6	2	2	2
1.5	Інтеграційні процеси у Західній Європі	6	2	1	3
1.6	Інтеграційні процеси у Центрально-Східній Європі	6	2	1	3
1.7	Основні напрямки інтеграції Північної та Латинської Америки	7	2	2	3
1.8	Особливості інтеграційних процесів в Азіатсько-Тихоокеанському та Африканському регіонах	8	2	2	4
1.9	Очікувані ефекти та прогнозовані наслідки міжнародної економічної інтеграції соціально-економічних систем	8	2	2	4
1.10	Модульна контрольна робота №1	3		2	1
Усього за модулем №1		64	18	18	28
Модуль №2 "Управління процесами міжнародної економічної інтеграції підприємств"					
2.1	Управління процесами злиття та поглинання підприємств	8	2	2	4
2.2	Стратегічне управління процесами міжнародної економічної інтеграції підприємств	7	2	2	3
2.3	Домашнє завдання	8			8
2.4	Організаційні засади міжнародної економічної інтеграції підприємств	6	2	2	2
2.5	Економічна оцінка ефективності міжнародної економічної інтеграції підприємств	6	2	2	2
2.6	Управлінський контроль результативності та ефективності міжнародної економічної інтеграції підприємств	6	2	2	2
2.7	Напрямки міжнародної інтеграції підприємств вітчизняного та зарубіжного авіаційного комплексу	6	2	1	3
2.8	Міжнародна економічна інтеграція підприємств-виробників авіаційної техніки	6	2	1	3
2.9	Роль держави при реалізації процесів міжнародної економічної інтеграції підприємств авіаційного комплексу	6	2	2	2
2.10	Модульна контрольна робота №2	3		2	1
Усього за модулем №2		62	16	16	30
Усього за 5 семестр		126	34	34	58
Усього за навчальною дисципліною		126	34	34	58

2.2. Проектування дидактичного процесу з видів навчальних занять

2.2.1. Лекційні заняття, їх тематика та обсяг

№ пор.	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)	
		Лекції	СРС
1	2	3	4
5 семестр			
Модуль №1 "Теоретичні засади міжнародної економічної інтеграції"			
1.1	Сутність та особливості процесів міжнародної економічної інтеграції соціально-економічних систем	2	2
1.2	Концептуальні засади міжнародної економічної інтеграції	2	1

1	2	3	4
1.3	Міжнародна економічна інтеграція підприємств як форма взаємодії господарюючих суб'єктів	2	2
1.4	Особливості регіональної економічної інтеграції	2	1
1.5	Інтеграційні процеси у Західній Європі	2	2
1.6	Інтеграційні процеси у Центрально-Східній Європі	2	2
1.7	Основні напрямки інтеграції Північної та Латинської Америки	2	2
1.8	Особливості інтеграційних процесів в Азіатсько-Тихоокеанському та Африканському регіонах	2	2
1.9	Очікувані ефекти та прогнозовані наслідки міжнародної економічної інтеграції соціально-економічних систем	2	2
Усього за модулем №1		18	16
Модуль №2 "Управління процесами міжнародної економічної інтеграції підприємств"			
2.1	Управління процесами злиття та поглинання підприємств	2	2
2.2	Стратегічне управління процесами міжнародної економічної інтеграції підприємств	2	2
2.3	Організаційні засади міжнародної економічної інтеграції підприємств	2	1
2.4	Економічна оцінка ефективності міжнародної економічної інтеграції підприємств	2	1
2.5	Управлінський контроль результативності та ефективності міжнародної економічної інтеграції підприємств	2	1
2.6	Напрямки міжнародної інтеграції підприємств вітчизняного та зарубіжного авіаційного комплексу	2	2
2.7	Міжнародна економічна інтеграція підприємств-виробників авіаційної техніки	2	2
2.8	Роль держави при реалізації процесів міжнародної економічної інтеграції підприємств авіаційного комплексу	2	1
Усього за модулем №2		16	12
Усього за 5 семестр		34	28
Усього за навчальною дисципліною		34	28

2.2.2. Практичні заняття, їх тематика та обсяг

№ пор.	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)	
		Практ. заняття	СРС
1	2	3	4
5 семестр			
Модуль №1 "Теоретичні засади міжнародної економічної інтеграції"			
1.1	Поняття, принципи та основні риси сучасних процесів міжнародної економічної інтеграції	2	1
1.2	Основні напрямки реалізації міжнародної економічної інтеграції на мікро-, мезо- та макрорівні. Особливості інтеграційної взаємодії господарюючих суб'єктів у рамках виробничої кооперації	2	1
1.3	Міжнародна економічна інтеграція підприємств як форма взаємодії господарюючих суб'єктів	2	1
1.4	Сутність, форми та основні тенденції регіональної економічної інтеграції	2	1
1.5	Особливості інтеграційних процесів у Західній та Центрально-Східній Європі	2	2
1.6	Особливості інтеграційного процесу в Північній та Латинській Америці	2	1
1.7	Особливості та сучасні тенденції в азіатсько-тихоокеанських та африканських інтеграційних процесах	2	2

1	2	3	4
1.8	Потенціал, проблеми, перспективи та ефекти створення міжнародних інтеграційних об'єднань	2	2
1.9	Модульна контрольна робота №1	2	1
Усього за модулем №1		18	12
Модуль №2 "Управління процесами міжнародної економічної інтеграції підприємств"			
2.1	Сутність, мотиви, види, етапи та механізм злиттів і поглинань підприємств	2	2
2.2	Стратегії інтеграції підприємств: вертикальна, горизонтальна, діагональна та змішана інтеграція. Управління процесами міжнародної економічної інтеграції підприємств	2	1
2.3	Організація внутрішньої системи управління інтеграційних об'єднань підприємств. Організаційні форми корпоративних структур	2	1
2.4	Підходи до оцінки економічної ефективності міжнародної інтеграції підприємств. Управління ризиками інтеграційної взаємодії підприємств	2	1
2.5	Особливості, види та модель корпоративного контролю в об'єднаннях підприємств	2	1
2.6	Тенденції та стратегії розвитку авіакомпаній в умовах глобалізації. Практика комерційного співробітництва авіакомпаній в рамках альянсів Злиття і поглинання підприємств-виробників авіаційної техніки	2	2
2.7	Державна підтримка реалізації процесів міжнародної економічної інтеграції підприємств авіаційного комплексу	2	1
2.8	Модульна контрольна робота №2	2	1
Усього за модулем №2		16	10
Усього за 5 семестр		34	22
Усього за навчальною дисципліною		34	22

2.2.3. Самостійна робота студента, її зміст та обсяг

№ пор.	Зміст самостійної роботи студента	Обсяг СРС (годин)
1	2	3
5 семестр		
1.	Опрацювання лекційного матеріалу	28
2.	Підготовка до практичних занять	20
3.	Виконання домашнього завдання	8
4.	Підготовка до модульних контрольних робіт	2
Усього за 5 семестр		58
Усього за навчальною дисципліною		58

2.2.3.1. Домашнє завдання

Домашнє завдання (ДЗ) виконується у п'ятому семестрі, відповідно до затверджених в установленому порядку методичних рекомендацій, з метою закріплення та поглиблення теоретичних знань та вмінь студентів і є важливим етапом у засвоєнні навчального матеріалу.

Домашнє завдання виконується на основі навчального матеріалу, винесеного на самостійне опрацювання студентами, і є складовою модулю № 2 "Управління процесами міжнародної економічної інтеграції підприємств".

Конкретна мета домашнього завдання міститься, в залежності від варіанту завдання, у вивченні та засвоєнні особливостей, механізмів та напрямків управління процесами міжнародної економічної інтеграції підприємств різних галузей економіки.

Виконання, оформлення та захист домашнього завдання здійснюється студентом в індивідуальному порядку відповідно до методичних рекомендацій.

Час, потрібний для виконання домашнього завдання, – 8 годин самостійної роботи.

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Список рекомендованих джерел

Основні рекомендовані джерела

- 3.1.1. Лук'яненко Д. Г. Економічна інтеграція і глобальні проблеми сучасності: навч. посіб. / Д. Г. Лук'яненко. – К.: КНЕУ, 2005. – 206 с.
- 3.1.2. Лук'яненко Д.Г. Глобальна економічна інтеграція: монографія / Д. Г. Лук'яненко. – К.: КНЕУ, 2008. – 242 с.
- 3.1.3. Міжнародна інтеграція : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / І. В. Артьомов та ін. – Ужгород: Ліра, 2009. – 468 с.
- 3.1.4. Міжнародні інтеграційні процеси сучасності / А.С.Філіпенко, В.С.Будкін, М.А.Дудченко та ін. – К.: Знання України, 2004. – 303 с.
- 3.1.5. Саблук П. Т. Регіональна інтеграція / П. Т. Саблук, В. І. Власов, О. Ю. Біленький. – К.: Ін-т аграр. економіки, 2010. – 364 с.
- 3.1.6. Стратегічна інтеграція підприємств: механізм управління та моделювання розвитку / Пилипенко А. А. та ін. – Х.: ІНЖЕК, 2008. – 403 с.

Додаткові рекомендовані джерела

- 3.1.7. Діловий імідж України. Партнерство та інтеграція у світову економічну співдружність : іміджевий альманах / [Авт.-уклад. Авраменко Л.М.; Пер. англ. Кулик А.Г.] – К.: Інформ.-вид. центр «Діловий партнер», 2006. – 631 с.
- 3.1.8. Євroatлантична інтеграція України: глобальний та регіональний виміри. : зб. аналіт. матеріалів. / [І. М. Коваль та ін.; відп. ред.: І. М. Коваль]. – О.: Астропринт, 2008. – 142 с.
- 3.1.9. Європейська інтеграція : навч. посіб. / [Карлін М. І. та ін.; за ред. С. В. Федонюка, В. Й. Лажніка]. – Луцьк: РВВ «Вежа», 2008. – 759 с.
- 3.1.10. Иванов Ю. В. Слияния, поглощения и разделение компаний: стратегия и тактика трансформации бизнеса / Ю. В. Иванов. – Москва: Альпина, 2001. – 244 с.
- 3.1.11. Козик В.В. Міжнародні економічні відносини : навч. посіб. / В.В. Козик, Л.А. Панкова, Н.Б. Даниленко. – 7-е вид. – К.: Знання, 2008. – 406 с.
- 3.1.12. Мешко Н. П. Управління інноваційно-інвестиційним потенціалом мезорівня в умовах міжнародної інтеграції / Н. П. Машко. – Д.: Вид-во ДНУ, 2008. – 427 с.

3.2. Перелік наочних та інших навчально-методичних посібників, методичних матеріалів до ТЗН

№ пор.	Назва	Шифр тем за тематичним планом	Кількість
1	2	3	4
1.	Слайди, плакати	1.1-1.8, 2.1, 2.2, 2.4-2.9	1 прим. та електронна версія
2.	Комплекти тестів для проведення модульних контрольних робіт	1.10, 2.10	30 прим. та електронна версія
3.	Методичні рекомендації для виконання домашнього завдання	2.3	5 прим. та електронна версія

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ

4.1 Основні терміни, поняття, означення

4.1.1. **Семестровий диференційований залік** – це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінці засвоєння студентом навчального матеріалу з певної дисципліни на підставі результатів виконання ним усіх видів запланованої навчальної роботи протягом семестру: аудиторної роботи під час лекційних, практичних, семінарських, лабораторних занять тощо та самостійної роботи при виконанні індивідуальних завдань (домашніх завдань тощо).

Семестровий диференційований залік не передбачає обов'язкову присутність студента і виставляється за умови, що студент виконав усі попередні види навчальної роботи, визначені робочою навчальною програмою дисципліни, та отримав позитивні (за національною шкалою) підсумкові модульні рейтингові оцінки за кожен з модулів. При цьому викладач для уточнення окремих позицій має право провести зі студентом додаткову контрольну роботу, співбесіду, експрес-контроль тощо.

4.1.2. **Кредитно-модульна система** – це модель організації навчального процесу, яка ґрунтується на поєднанні двох складових: модульної технології навчання та кредитів (залікових одиниць) і охоплює зміст, форми та методи організації навчального процесу, контролю якості навчальної діяльності та набутих студентом знань і вмінь у процесі аудиторної та самостійної роботи. Кредитно-модульна система має за мету поставити студента перед необхідністю регулярної навчальної роботи протягом усього семестру з розрахунком на майбутній професійний успіх.

4.1.3. **Навчальний модуль** – це логічно завершена, відносно самостійна, цілісна частина навчального курсу, сукупність теоретичних та практичних завдань відповідного змісту та структури з розробленою системою навчально-методичного та індивідуально-технологічного забезпечення, необхідним компонентом якого є відповідні форми рейтингового контролю.

4.1.4. **Кредит (залікова одиниця)** – це уніфікована одиниця виміру виконаної студентом аудиторної та самостійної навчальної роботи (навчального навантаження), що відповідає 36 годинам робочого часу.

4.1.5. **Рейтинг (рейтингова оцінка)** – це кількісна оцінка досягнень студента за багатобальною шкалою в процесі виконання ним заздалегідь визначеної сукупності навчальних завдань.

4.1.6. **Рейтингова система оцінювання** – це система визначення якості виконаної студентом усіх видів аудиторної та самостійної навчальної роботи та рівня набутих ним знань та вмінь шляхом оцінювання в балах результатів цієї роботи під час поточного, модульного (проміжного) та семестрового (підсумкового) контролю, з наступним переведенням оцінки в балах у оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS.

РСО передбачає використання поточної, контрольної, підсумкової, підсумкової семестрової модульних рейтингових оцінок, а також екзаменаційної та підсумкової семестрових рейтингових оцінок.

4.1.6.1. **Поточна модульна рейтингова оцінка** складається з балів, які студент отримує за певну навчальну діяльність протягом засвоєння даного модуля – виконання та захист індивідуальних завдань (розрахунково-графічних робіт, рефератів тощо), лабораторних робіт, виступи на семінарських та практичних заняттях тощо.

4.1.6.2. **Контрольна модульна рейтингова оцінка** визначається (в балах та за національною шкалою) за результатами виконання модульної контрольної роботи з даного модуля.

	Система менеджменту якості. Робоча навчальна програма навчальної дисципліни "Міжнародна економічна інтеграція"	Шифр документа	СМЯ НАУ РНП 11.02.03 – 01-2011
		Стор. 12 із 16	

4.1.6.3. **Підсумкова модульна рейтингова оцінка** визначається (в балах та за національною шкалою) як сума поточної та контрольної модульних рейтингових оцінок з даного модуля.

4.1.6.4. **Підсумкова семестрова модульна рейтингова оцінка** визначається (в балах та за національною шкалою) як сума підсумкових модульних рейтингових оцінок, отриманих за засвоєння всіх модулів.

4.1.6.5. **Залікова рейтингова оцінка** визначається (в балах та за національною шкалою) за результатами виконання всіх видів навчальної роботи протягом семестру.

4.1.6.6. **Підсумкова семестрова рейтингова оцінка** визначається як сума підсумкової семестрової модульної та залікової рейтингових оцінок (в балах, за національною шкалою та за шкалою ECTS).

4.2. Порядок рейтингового оцінювання набутих студентом знань та вмінь

4.2.1. Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи та набутих знань та умінь здійснюється в балах відповідно до табл. 4.1.

Таблиця 4.1

Оцінювання окремих видів навчальної роботи студента

5 семестр				
Модуль №1		Модуль №2		Мах кількість балів
Вид навчальної роботи	Мах кількість балів	Вид навчальної роботи	Мах кількість балів	
Активна робота на практичних заняттях (2 бали*8)	16 (сумарна)	Активна робота на практичних заняттях (2 бали*7)	14 (сумарна)	
Виконання експрес-завдання (7 балів*2)	14 (сумарна)	Виконання експрес-завдань (6 балів*2)	12 (сумарна)	
		Виконання та захист домашнього завдання	8	
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 студент має набрати не менше 18 балів</i>		<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №2 студент має набрати не менше 20 балів</i>		
Виконання модульної контрольної роботи №1	12	Виконання модульної контрольної роботи №2	12	
Усього за модулем №1	42	Усього за модулем №2	46	
Семестровий диференційований залік				12
Усього за 5 семестр				100

4.2.2. Виконаний вид навчальної роботи зараховується студенту, якщо він отримав за нього позитивну оцінку за національною шкалою (табл. 4.2).

Таблиця 4.2

Відповідність рейтингових оцінок за окремі види навчальної роботи в балах оцінкам за національною шкалою

Рейтингова оцінка в балах						Оцінка за національною шкалою
Активна робота на практичних заняттях		Виконання експрес-завдань		Виконання та захист домашнього завдання	Виконання модульної контрольної роботи	
Модуль №1	Модуль №2	Модуль №1	Модуль №2			
15-16	13-14	7	6	8	11-12	Відмінно
12-14	11-12	6	5	6-7	9-10	Добре
10-11	9-10	4-5	4	5	7-8	Задовільно
менше 10	менше 9	менше 4	менше 4	менше 5	менше 7	Незадовільно

4.2.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих студентом за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

4.2.4. Якщо студент успішно та своєчасно виконав передбачені в даному модулі всі види навчальної роботи (з позитивними за національною шкалою оцінками), то від допускається до модульного контролю з цього модуля.

4.2.5. Модульний контроль за модулями №1-№2 здійснюється комісією, яку очолює завідувач кафедри, шляхом виконання студентом модульної контрольної роботи тривалістю до двох академічних годин.

4.2.6. Сума поточної та контрольної модульних рейтингових оцінок становить підсумкову модульну рейтингову оцінку, яка виражається в балах та за національною шкалою відповідно до табл. 4.3.

Таблиця 4.3

Відповідність підсумкової модульної рейтингової оцінки
в балах оцінці за національною шкалою

Модуль №1	Модуль №2	Оцінка за національною шкалою
38-42	42-46	Відмінно
32-37	35-41	Добре
25-31	28-34	Задовільно
менше 25	менше 28	Незадовільно

4.2.7. Модуль зараховується студенту, якщо він під час модульного контролю отримав позитивну (за національною шкалою) контрольну модульну рейтингову оцінку (табл. 4.2) та позитивну підсумкову модульну рейтингову оцінку (табл. 4.3).

4.2.8. У випадку відсутності студента на модульному контролі з будь-яких причин (через не допуск, хворобу тощо), проти його прізвища у колонці "Контрольна модульна рейтингова оцінка" відомості модульного контролю робиться запис "Не з'явився", а у колонці "Підсумкова модульна рейтингова оцінка" – "Не атестований".

При цьому студент вважається таким, що не має академічної заборгованості, якщо він має допуск до модульного контролю і не з'явився на нього з поважних причин, підтверджених документально. У протилежних випадках студент вважається таким, що має академічну заборгованість.

Питання подальшого проходження студентом модульного контролю у цих випадках вирішується в установленому порядку.

4.2.9. У випадку отримання незадовільної контрольної модульної рейтингової оцінки студент повинен повторно пройти модульний контроль в установленому порядку.

4.2.10. При повторному проходженні модульного контролю максимальна величина контрольної модульної рейтингової оцінки в балах, яку може отримати студент, дорівнює 10 (оцінці "Добре" за національною шкалою), тобто зменшується на два бали у порівнянні з наведеною в табл. 4.2 максимальною оцінкою.

4.2.11. Повторне проходження модульного контролю при отриманій раніше позитивній контрольній модульній рейтинговій оцінці з метою підвищення підсумкової модульної рейтингової оцінки не дозволяється.

4.2.12. Сума підсумкових модульних рейтингових оцінок у балах за семестр становить підсумкову семестрову модульну рейтингову оцінку, яка перераховується в оцінку за національною шкалою (табл. 4.4).

Таблиця 4.4

Відповідність підсумкової семестрової модульної рейтингової оцінки в балах оцінці за національною шкалою

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою
79-88	Відмінно
66-78	Добре
53-65	Задовільно
менше 53	Незадовільно

Таблиця 4.5

Відповідність залікової рейтингової оцінки в балах оцінці за національною шкалою

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою
12	Відмінно
10	Добре
8	Задовільно
–	–

4.2.13. Сума підсумкової семестрової модульної та залікової рейтингових оцінок у балах становить підсумкову семестрову рейтингову оцінку, яка перераховується в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS (табл. 4.6).

Таблиця 4.6

Відповідність підсумкової семестрової рейтингової оцінки в балах оцінці за національною шкалою та шкалою ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82 – 89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75 – 81		C	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67 – 74	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60 – 66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35 – 59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1 – 34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

4.2.14. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в семестрі, в якому передбачено диференційований залік (з даної дисципліни – у 5 семестрі), дорівнює сумі підсумкової семестрової модульної рейтингової оцінки та залікової рейтингової оцінки, встановленої для кожної категорії підсумкових семестрових модульних рейтингових оцінок (для "Відмінно" – 12 балів, для "Добре" – 10 балів, для "Задовільно" – 8 балів).

4.2.15. Повторне проходження семестрового контролю при отриманій раніше позитивній заліковій рейтинговій оцінці з метою підвищення підсумкової семестрової рейтингової оцінки не дозволяється.

4.2.16. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та за шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки студента.

4.2.17. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка заноситься до залікової книжки та навчальної картки студента, наприклад, так: 92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./E тощо.

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробники		Чичкан-Хліповка Ю. М.	доцент кафедри менеджменту зовнішньоекономічної діяльності підприємств	
		Литвиненко Л.Л.	асистент кафедри менеджменту зовнішньоекономічної діяльності підприємств	
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				